

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

2011/2069(INI)

20.9.2011

UDTALELSE

fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

til Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

om situationen for de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union (2010)
(2011/2069(INI))

Rådgivende ordfører: Lívía Járóka

PA_NonLeg

FORSLAG

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling opfordrer Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- der henviser til FN's konvention fra 1979 om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder (CEDAW);
 - der henviser til artikel 2 og artikel 3, stk. 3, andet afsnit, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og artikel 157 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF);
 - der henviser til sin beslutning af 17. juni 2010 om vurdering af resultaterne af køreplanen for ligestilling mellem kvinder og mænd 2006-2010 og henstillinger for fremtiden¹,
 - der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 1, 2, 3, 4, 5, 21 og 23;
 - der henviser til henstillingen fra Europarådets Ministerkomité om foranstaltninger til bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet (CM/Rec(2010)5) og henstilling 1915 og resolution 1728 fra Europarådets Parlamentariske Forsamling om samme emne;
 - der henviser til den europæiske ligestillingspakt (2011-2020), som Det Europæiske Råd vedtog i marts 2011;
 - der henviser til Kommissionens strategi for ligestilling mellem kvinder og mænd 2010-2015 (KOM(2010)0491);
 - der henviser til rapporten om homofobi, transfobi og diskrimination på grund af seksuel orientering og kønsidentitet fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (2010);
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 19. oktober 2010 om en strategi for Den Europæiske Unions effektive gennemførelse af chartret om grundlæggende rettigheder (KOM(2010)0573);
 - der henviser til Europarådets konvention af 7. april 2011 om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (CM(2011)49 final);
 - der henviser til sin beslutning af 5. april 2011 om prioriteringer og udkast til en ny EU-rammepolitik til bekæmpelse af vold mod kvinder²,
- A. der henviser til, at Lissabontraktatens ikrafttræden har skabt en ny situation på menneskerettighedsområdet i EU, idet chartret om grundlæggende rettigheder et blevet

¹ P7_TA(2010)0232.

² P7_TA(2011)0127.

juridisk bindende (artikel 6 i TEU);

- B. der henviser til, at der til trods for de fremskridt, der er sket i årenes løb, stadig ikke er opnået ligestilling mellem kvinder og mænd på mange områder, som f.eks. arbejdsmarkedet, privatlivet, bekæmpelsen af stereotyper og vold mod kvinder;
 - C. der henviser til, at ligestilling mellem mænd og kvinder anerkendes som en grundlæggende rettighed i chartret, og at alle former for forskelsbehandling bør bekæmpes;
 - D. der henviser til, at det i ligestillingsdirektiverne kræves, at medlemsstaterne opretter eller udpeger ligestillingsorganer, der skal fremme ligestilling, herunder yde uafhængig bistand til ofre for forskelsbehandling;
1. understreger, at Unionen i henhold til artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union bygger på et fællesskab af udelelige og universelle værdier i form af respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, solidaritet, retsstaten og respekt for menneskerettighederne for alle, som er bosat på EU's område, herunder personer, der tilhører mindretal;
 2. opfordrer Kommissionen til grundigt at overvåge medlemsstaternes gennemførelse af EU-lovgivningen om ligestilling mellem kønnene;
 3. glæder sig over den første årsberetning fra Kommissionen om anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder; glæder sig over Rådets konklusioner, navnlig dets tilsagn om at opfylde EU's målsætninger med hensyn til ligestilling mellem kønnene som nævnt i traktaten;
 4. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at tage hensyn til kvinders særlige behov og problemer, når den udarbejder lovtekster og analyserer situationen med hensyn til de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union;
 5. minder om, at chartrets artikel 23 har følgende ordlyd: "Der skal sikres ligestilling mellem mænd og kvinder på alle områder, herunder i forbindelse med beskæftigelse, arbejde og løn. Princippet om ligestilling er ikke til hinder for opretholdelse eller vedtagelse af foranstaltninger, der giver det underrepræsenterede køn specifikke fordele"; understreger, at dette på ingen måde underminerer de rettigheder, der tilkommer andre underrepræsenterede grupper, f.eks. børn (artikel 24), ældre (artikel 25) og mennesker med handicap (artikel 26); påpeger desuden, at det klart fremgår af chartrets artikel 21, at enhver forskelsbehandling af andre personer på grund af genetiske anlæg eller seksuel orientering er forbudt;
 6. understreger, at kvinder er de hyppigste ofre for kønsbestemt vold; der henviser til, at vold og truslen om vold mod kvinder udgør en krænkelse af retten til liv, sikkerhed, frihed, værdighed og fysisk og mental integritet og desuden er en alvorlig trussel mod sådanne voldsofres fysiske og mentale sundhed; understreger, at virkningerne af denne form for vold, der er så udbredt i hele EU, udgør en reel krænkelse af de grundlæggende rettigheder og en trussel mod sundheden samt en hindring for alles ret til et sikkert, frit og retfærdigt unionsborgerskab;

7. noterer sig Kommissionens pakke om ofres rettigheder; beklager, at der ikke i tilstrækkelig grad tages hensyn til vold mod kvinder; opfordrer Kommissionen til at iværksætte en omfattende politik til bekæmpelse af kønsbestemt vold og foreslå et direktiv om bekæmpelse og afskaffelse af alle former for forskelsbehandling af og vold mod kvinder og piger i samtlige EU-medlemsstater;
8. opfordrer med henblik på at undgå opskruede forventninger og misforståelser Kommissionen til at informere borgerne bedre ikke blot om deres rettigheder i henhold til chartret om grundlæggende rettigheder, men også om chartrets rækkevidde; gør i den forbindelse opmærksom på betydningen af EU's e-Justiceportal; opfordrer desuden medlemsstaterne til at øge civilsamfundets opmærksomhed på chartret igennem en løbende dialog med relevante ikke-statslige organisationer, især kvindeorganisationer, hvis ekspertise er uvurderlig, når det drejer sig om stereotyper og forskelsbehandling, da det er en kendsgerning, at kvinder altid har været de hyppigste og mest sårbare ofre;
9. glæder sig over, at Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder har medtaget transpersoners rettigheder i sin rapport om homofobi, transfobi og diskrimination på grund af seksuel orientering og kønsidentitet (2010), og at Kommissionen har medtaget dem i strategien for ligestilling mellem kvinder og mænd 2010-2015; minder Kommissionen om nødvendigheden af at tage højde for kønsidentitet i forbindelse med forskelsbehandling på grund af køn, navnlig i forbindelse med kommende revisioner af direktiv 2004/113/EF og 2006/54/EF;
10. konstaterer, at transpersoner udsættes for forskelsbehandling og stigmatisering og ikke i fuld udstrækning nyder godt af retten til værdighed og integritet som følge af urimelige steriliserings- og/eller skilsmissebestemmelser i 21 medlemsstater; opfordrer Kommissionen til i fuld udstrækning at inddrage kønsidentitet i spørgsmålet om forskelsbehandling på grund af køn, herunder også i lovforslag og lovændringer; opfordrer medlemsstaterne til at afskaffe sterilisering og anden tvangsbehandling samt skilsmissekrav, der krænker transpersoners ret til værdighed og integritet;
11. opfordrer Kommissionen til i de kommende år at overveje et forslag til en lovgivningsramme for mangeartede og tværgående former for forskelsbehandling;
12. understreger behovet for at støtte afskaffelsen af alle former for stereotyper og diskriminerende adfærd ved hjælp af særlige programmer, aktioner og kampagner, der inddrager medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter, ngo'er, institutioner og parlamentsmedlemmer;
13. nærer bekymring med hensyn til kvinders seksuelle og reproduktive rettigheder og sundhed i nogle medlemsstater; opfordrer især medlemsstaterne til at respektere alle pars og singlers ret til i frihed og under ansvar selv at bestemme, hvor mange børn de vil have, og hvornår og med hvilken afstand de vil have dem, og til at råde over de dertil krævede oplysninger og midler, herunder adgang til sundhedspleje, lovlig og sikker abort og pålidelig, sikker og billig prævention;
14. understreger nødvendigheden af at bekæmpe seksuelle overgreb mod børn, navnlig på internettet, som har global rækkevidde; opfordrer derfor i sin kommende årlige betænkning om, at man kontrollerer børnebeskyttelsen og de fremskridt, der gøres på dette

område; minder dog om, at beskyttelse af børns rettigheder fortsat hovedsagelig hører under medlemsstaternes kompetenceområde;

15. beklager den forholdsvis ringe kvalitet af de data, der indsamles af ligestillingsorganerne i nogle medlemsstater, som ikke er opdelt efter årsager til forskelsbehandlingen, f.eks. køn og alder, eller efter temaområder, f.eks. beskæftigelse og uddannelse; gør opmærksom på den vigtige rolle, som Agenturet for Grundlæggende Rettigheder spiller i forbindelse med indsamling og analysering af objektive, fortrolige og sammenlignelige data om en lang række emner inden for de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union;
16. understreger betydningen af at indsamle præcise data om kvinders særlige situation i forbindelse med menneskerettigheder i Den Europæiske Union;
17. opfordrer Kommissionen til at rette et krav til medlemsstaterne om at aflægge årlig beretning om aktualiseringen af chartret om grundlæggende rettigheder;
18. opfordrer Kommissionen til at kommunikere bedre om de forskellige klager, skrivelser, spørgsmål og andragender, den modtager fra borgerne vedrørende anvendelsen af chartret; glæder sig over alle konkrete oplysninger om klager over kønsbaseret forskelsbehandling, som Kommissionen forelægger Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling til nærmere undersøgelse; anmoder om, at Kommissionen sørger for at lade sine fremtidige årsberetninger om de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union komme ud til vide kredse for at øge opmærksomheden på behovet for foranstaltninger til bekæmpelse af demokratiske underskud og krænkelse af de grundlæggende rettigheder;
19. opfordrer Kommissionen til at finde effektive metoder til påvisning og opfølgning af overtrædelser af chartret om grundlæggende rettigheder og konkrete tilfælde af krænkelse af de grundlæggende rettigheder, herunder ved at foretage lejlighedsvis revisioner i alle medlemsstater for at afsløre uindfrie forpligtelser.
20. understreger, at ekstrem fattigdom og social udstødelse ikke kan forstås udelukkende i økonomisk betydning ud fra nøgne tal, men at det også er nødvendigt at indtænke krænkelse af de grundlæggende rettigheder.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	15.9.2011
Resultat af den endelige afstemning	+ : 29 - : 1 0 : 2
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raül Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Izaskun Bilbao Barandica, Jill Evans, Christa Klaß, Kartika Tamara Liotard, Mariya Nedelcheva, Katarína Neveďalová, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Joanna Senyszyn